

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

doktryny polityczne i prawne

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia polskiej myśli politycznej

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr letni

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 2

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: dr Mikołaj Rysiewicz;

Koordynator sylabusu:

dr Mikołaj Rysiewicz

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia polskiej myśli politycznej](#) [na kierunku:] [doktryny polityczne i prawne](#) (H_dpip), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr Mikołaj Rysiewicz;

Wymagania wstępne:

- znajomość historii doktryn politycznych i prawnych;
- znajomość historii nowożytnej powszechnej i Polski;
- znajomość podstawowych pojęć politycznych;
- umiejętność analitycznego czytania tekstów politycznych i filozoficzno-politycznych;

Cele:

- zaznajomienie studentów z polską myślą II połowy XIX wieku: konserwatyzm krajowy, socjalizm, początki narodowej demokracji, myśl ruchu ludowego;
- zaznajomienie studentów z polską myślą polityczną w XX wieku: zagadnienie kontynuacji tradycji XIX wiecznych w kontekście nowych wyzwań związanych z odzyskaniem państwowości;
- przedstawienie myśli politycznej II RP: sanacja, konserwatyzm międzywojenny, myśl obozu narodowo-demokratycznego, międzywojenny socjalizm niepodległościowy, doktryny radykalne;
- omówienie głównych zagadnień z zakresu myśli politycznej po 1945 r.

Treści kształcenia:

„Stańczycy” i krakowska szkoła historyczna, ruch narodowy, liberalizm polski, myśl polityczna ruchu ludowego, narodowa demokracja, krakowska szkoła ekonomiczna, socjalizm niepodległościowy i komunizm, myśl polityczna sanacji, konserwatyzm międzywojenny, idee polityczne emigracji londyńskiej, realizm polityczny doby PRL.

1. Konserwatyzm krajowy (tzw. grono krakowskie)
2. Insurekcja czy polityka ugody? Problem powstania styczniowego w polskiej myśli politycznej.
3. Myśl polityczna "stańczyków" i tzw. krakowska szkoła historyczna
4. Myśl polityczna "stańczyków" i tzw. krakowska szkoła historyczna cd.
5. Początki polskiego liberalizmu (T. Romanowicz, A. Świętochowski)
6. Roman Dmowski i początek narodowej demokracji
7. Myśl polityczna ruchu ludowego
8. Socjalizm polski w XIX w., początki komunizmu
9. Krakowska szkoła ekonomiczna (A. Heydel, A. Krzyżanowski)
10. Myśl polityczna obozu piłsudczykowskiego w II RP
11. Myśl polityczna obozu piłsudczykowskiego w II RP cd.
12. Myśl polityczna obozu narodowego w międzywojniu
13. Konserwatyzm międzywojenny
14. Idee polityczne emigracji londyńskiej
15. Tradycja realizmu politycznego w dobie PRL

Efekty kształcenia:**Wiedza:**

- Student zna na poziomie rozszerzonym terminologię nauk humanistycznych, z którymi powiązana jest wybrana specjalność historii (S_W01).
- Student posiada pogłębioną, uporządkowaną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową znajomość faktografii związanej z historią polskiej myśli politycznej (S_W03).
- Student zna i rozumie metody analizy i interpretacji głównych nurtów polskiej myśli politycznej (S_W05).

Umiejętności:

- Student potrafi analizować i oceniać źródła będące nośnikami polskiej myśli politycznej i formułować na tej podstawie krytyczne sądy (S_U01)
- Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych, w szczególności z dyscyplin istotnych z punktu widzenia studiowanej specjalności (S_U03)

Kompetencje:

- Student jest przygotowany do pełnienia ról społecznych i wykonywania zawodów związanych ze

znajomością historii polskiej myśli politycznej (S_K01)

Metody i narzędzia dydaktyczne:

- lektura i analiza tekstu przewodniego
- dyskusja problemowa
- praca w grupach (debaty oksfordzkie)

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

- obecność na zajęciach (max. 2 nieusprawiedliwione nieobecności)
- aktywny udział w zajęciach (mierzony systemem plusów)
- zaliczenie ustne pod koniec kursu.

Końcowa ocena będzie wypadkową powyższych czynników.

Lektury podstawowe:

- W. Kalinka, Wstęp, [w:] tenże, Ostatnie lata panowania Stanisława Augusta, Cz. I, Kraków 1891.
- Stańczycy. Antologia myśli społecznej i politycznej konserwatystów krakowskich, red. M. Król, Warszawa 1985 (wybrane teksty).
- St. Koźmian, Rzecz o roku 1863, [w:] tenże, Bezkarność. Wybór pism, oprac. B. Szlachta, Kraków 2001.
- H. Głębocki, Margrabia, Imperium i Polacy, „Arcana”, nr 109, 2013.
- R. Dmowski, Myśli nowoczesnego Polaka, Wrocław 1996.
- A. Trzaska-Chrząszczewski, Od sejmowładztwa do dyktatury, Warszawa 1930 (wybrane fragmenty).
- W.L. Jaworski, Projekt konstytucji, Kraków 1928 (wybrane fragmenty).
- K. Grzybowski, Od dyktatury ku kompromisowi konstytucyjnemu, Kraków 1930 (wybrane fragmenty).
- K. Grzybowski, Zasady konstytucji kwietniowej, Kraków 1937 (wybrane fragmenty).
- Z. Nowakowski, Orzeł czy reszka?; R. Wraga, Rola i zadania emigracji polskiej; Z. Czarnecki, Polska w trzeciej wojnie światowej, [w:] „Pressje. Teki Klubu Jagiellońskiego”, teka 30–31, 2012.
- B. Łagowski, Filozofia rewolucji czy filozofia państwa, [w:] tenże, Pochwała politycznej bierności, Elbląg 2008.

Lektury uzupełniające:

Uwagi: